

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitivm Perfectionis, Et Virtvtvm Christianarvm

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

II. Quam nobis oratio necessaria sit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40072

angelici adstant, quando orationi insisti-
mus. In huius rei confirmationem multa
est scriptis litteris deponit testimonio, uti
illud Psalmista, *In conspectu Angelorum*
psallam tibi. Et, Praeuenerunt Principes co-
iuncti psallentibus in medio inuenicularum
tympanisticarum quem ipselocum de An-
geli se-ekantibus coniungentibus pariter
intelligit; ut & illud Angeli ad Tobiam.
*Quanto orabas cum lacrymis, ego obuli-
orationem tuam Domino*. Mox enim atque
oratio orantis ore egreditur, Angeli eam
quod praesentes adiungunt, excipientes Deo
Opt Max offerunt. Idem denique afferit
Hilarius, *Angeli, ait, present fidelium ora-
tionibus, & eas quotidie Deo offerunt*. Quare
venimile fit, nos, dum orationi incum-
bimus, ab Angelis circumcingi, inter me-
dios Angelos agere, & Angelorum officio
fungi; scilicet iam tum in terris agen-
tes quod perpetuo post in celo acturi su-
mus, Deum laudando & benedicendo.
Vade etiam potissimum hoc nomine An-
gelis cari & amici sumus, utpote qui socii
corum & modo sumus, & post etiam eri-
mus, dum collegarum ipsorum quia alias
excederunt, sedes replebimus. Chrysostomus
de orationis excellentia loquens, ca-
que extollere cupiens, nihil de ea ait dici
posse praestantius quam quod quicunq;
orationem instituit, cu Deo loquatur &
conueretur. Considera, inquit, quantitas
tibiconcessa felicitas, quantagloria attributa
erationibus, fabularium Deo, cum Christo
miscere colloquia, optare quod velle, quod de-
sideras postulare. Nullam ait lingua ex-
plicare posse quantę sit haec cum Deo celi
conuersatio & colloquio dignitatis & ex-
cellentiae, quantae eadem nobis virilitatis
& commodi: si enim qui in terra cum viris
prudentibus & doctis assidue conuersan-
tur, brevissimo tempore notabilem in se
fructum percipiunt, ac mire se in pruden-
tia & doctrina profecisse comperiunt, et
iam iis qui cum bonis & piis conuersantur,
horum bonitas ac pietas adhuc crescit (unde
etiam vulgo dicitur, *Age cum bonis,*
et de bonorum eis numero) quid di-
dicendum de iis, qui frequenter cum Deo

agunt & conuersantur? *Accedite ad eum, Psal 13.6.*
& illuminamini, qua luce, qua cognitio-
ne, quibus etiam bonis & commodis, per
hanc conuersationem & familiaritatem
donabuntur? Quare dicit Chrysostomus, *Ho. de orat. &*
nulla re adeo nos in virtute perficere, quā in illud ps. 7.
frequenti oratione & assidua cum Deo
conuersatione. Per eam namque miram
cor hominis generositatem induit, mun-
dana despiceret, super omnia illa se
effert, Deo levnit, seque in eum quodam-
modo transformat, sanctus denique ac
spiritualis efficitur.

CAPUT II.

Quam nobis oratio necessaria
sit.

QUAM VERO nobis oratio sit necessa-
ria, est experientia notissimum: Vti-
nam vero adeo notum id non esset! Quia
enim homo gratia & favore Dei tantope-
re opus habet, quod tot lapsibus sit obno-
xius, quod à tam multis, tamq; grauibus
aduersariis circumcinctus, quod tantare-
rum tam ad animam quam ad corpus *Orandum*
pertinentium penuria laboret; hinc nul-
lum habere melius in hisce malis reme-
diis potest, quam semper & in omnibus *multam, quia*
semper ad Deum opus causa configere, cum ex *multi indi-*
toto corde rogando, sibi ut faueat, & in
omnibus periculis ac necessitatibus op-
tulerit, iuxta illam Iosaphati Reginis, dum
ab hostibus se cinctum vnde undique vi-
deret, orationem; *Cum ignoremus quid a. 2. Tar. 20.2.*
gere debeamus, hoc solum habemus residui,
ut oculos nostros dirigamus ad te Deus, quod
inquam adeo debiles, indigi & pauperes
simus, & quid nobis faciendum sit nesci-
amus, nullum salutarium remedium sup-
petit, quam ad Deum celi oculos sustolle-
re, & per orationem id ab eo petere, quo
indigemus & caremus. Vnde Cælestinus
Papa in epistola quadam Decretali, Ad
huius orationis, inquit, necessitatem vo-
bis indicandam, melius nihil diceresco, *c.9. contra*
Pelagium, quāq; prædecessor meus Zozimus dixit:
Quod est, inquit, tēpū in quo eius auxilio nō
V 2 indi-

indigemus? In omnibus igitur rebus, causis,
negotiis exordiis est protector Deus, cuiusque
gratia postulanda: superbū est enim,
ut humana natura, adeo misera & fragilis,
aliquid de se presumat.

22. q. 88 or. 2. Diuus Thomas de oratione agens, e-
1. lib. 3. fid. c. gregiam prægnantemque dat rationem,
24. è qua orationis colligatur necessitas,
2. Lib. desir. quam ipse è 1. S. Damasceno, 2. Augusti-
Domini c. 7. no, 3. Basilio, 4 Chrysostomo, & 5. Grego-
& serm. 230. de tempor. rius doctrinam haufigit. Docent itaque Pa-
3. hom. in Iul. tres hi Deum, quod diuina sua prouiden-
martyr. tia ac dispositione iam inde ab æterno a-
4. hom. 3. in nimiribus dare decreuit, id iis in tempore
Genes. nonnisi per hoc orationis adminiculum
5. Lib. 1. dial. concedere, atque adeo in hoc multarum
6. 8. quidem animarum salutem, conuersio-
ne, ac remedium, aliarum vero profes-
De duplumma stiūtū. Adeo ut si cū idem dispositus ac
vult dare nonnisi per decreuit, vt genus humanum mediante
matrimonio multiplicaretur, vt terra
nonnisi arata, feminata & culta, abun-
dantiam panis & vini, ac frugum reli-
quarum prouentum adferret; vt denique
mediantibus opificibus & materia, do-
mus ipsæ & ædificia cōstruerentur; ita et-
iam multos in hoc mundo effectus non-
nisi per hoc orationis predium produc-
re multasque via hac gratias & charis-
ma animabus nostris communicate consti-
tuerit. Atque hoc est, quod Redem-
ptor noster Iesus in Euāngelio promisit:
Matth. 7. 7. Petite, inquit, & dabitur vobis, querite &
Oratio est a- inuenietis, pulsate & aperietur vobis: omnis
qua dūtus. enim qui petit accipit, & qui querit inue-
nit, & pulsanti aperietur. Adeo ut ora-
tio sola medium sit, & velut aquæductus,
per quem necessitatibus nostris succur-
rere, paupertatem nostram locupletare,
bonisque & gratiis omnigenis mentes
nostras replere statuit Deus. Vnde ad li-
quidum patet, quam nos necesse sit ad
orationem, velut ad sacram anchoram
confugere. Quocirca non incōgrue eam
sancti Patres catenæ aureæ assimilant, è
cælo in terram usque protensa, per quam
nimurum diuina bona cælitus ad nos des-
cendunt, & nos vice versa ad Deum ac di-

uina oportet ascendere. Nos vero eam
scalæ Iacobi, quæ è terra in cælum usque
pettingebat, & per quam Angelorū hinc
aliī ascendebant, inde aliī descendebant,
comparamus. S. Augustinus vero illam
cæli clauim nominat, vt qua omnes eius
ianuas aperiat, omnesque Dei thesauros
referet, ne vnum quidem abscondens. O-
ratio, inquit, iusti, clavis est calix: ascēdit pre-
catio, & descendit Dei misericordia. Alio vero
loco sic loquitur, *Sicut ex carnalibus effici-*
alitur caro, ita ex diuinis eloquiis & oratio-
nibus interior homo nutritur & pascitur.
Eandem comparationem pluribus vrgit
Martyr Abbas Nilus.

Vna de præcipuis rationibus, è qui-
bus sancti Patres hinc orationis valo-
rem ac pretium, illinc vero quantopere
ea nobis necessaria sit, colligunt, est,
quod oratio primarium quoddam & ef-
ficacissimum sit medium ad totum vitæ
nostræ statum recte componendum &
ordinandum, atque adeo omnes, quæ
in virtutis via nobis occurtere possint,
difficultates superandas & expugnan-
das. Vnde ab ea aiunt omnem vitæ no-
stræ directionem dependere; & cum ora-
tio bene ordinatur, ac componitur, et
iam vitam bene ordinatam ac compo-
sitam esse, cum vero illa non recte confi-
ta est, nec alia omnia recte ordinata pro-
cedere. Quare bene Augustinus, *Recte in-*
quit, nouit vivere, qui recte nouit orare.
Climachus vero notabile quoddam è
quodam Dei famulo circa hoc verbum
se audisse scribit, scilicet, Iam inde ab
exortu diei & summo mane scio, qua-
lis dies reliqua mihi futura sit: signifi-
cans, si recte orationem mane perageret,
reliqua per diem opera recte sibi succel-
fura; & vice versa si in oratione matu-
rina negligens esset, bonum illa successum
non habitura; Atqueidem esto de toto
vitæ cursu iudicium. Nemo nostrum non
id quotidie experitur; nempe quādo ora-
tionē recte obimus, tam bene nos per di-
reliquū dispositos, hilares, generosos, ac
bonis propositis ac desideris tam plenos
esse, vt sit de quo Deo gratiae agatū; con-
tra,

De duplumma
vult dare
nonnisi per
Orationem.

Matth. 7. 7.

Oratio est a-
qua dūtus.

Oratio catena
aurea cælestis.

tra, si in illa solum nos negligenter gessemus, statim reliqua omnia etiam collabescere & ruitura. Vnde S. Bonaventura: *Sine oratione studio omnis Religio est arida, imperfecta, & ad ruinam promptior.* Nam si illa omittatur, quamprimum omnia pessum eunt; statim namque subingredi incipit tempor, & anima ignauescere, debilitari, languere, ac vigorem illum & constantiam mentis, quam habebat, amittere; statim omnia illa sancta proposta, & cogitationes priores, nescio quo modo euanescent, omnes è contra passiones effrenes repullulare & reuiniscere incepunt; tum quoque vanis quibusdam homo capi se comperit delectationibus, & confabulationes, risus, laetitias extreiores, & alias id genus vanitates captare; & quod omnium deterrimum est, illico etiam vanæ gloriæ, iræ, inuidiæ, ambitionis, aliorumque id genus vitiorum, quæ mortua & extincta antea videbantur, appetitus reuiniscit.

Hinc Nilus Abbas orationem esse debere ait viris Religiosis seu speculum. In hoc ipsis nos quotidie diutius speculari & contemplari debemus, ut quas imperfectiones & defectus habeamus, in eo videamus, & si quam tunc in rebus fæditatem notamus, illam exemplo tollere conmemur. Hoc item in speculo considerando & notanda sunt virtutes illæ, quæ in Christo Iesu resplendent, ut illatum ornamenti animam ipsi nostram insigniamus & condecoreremus. Quare bene dicebat Minorum Pater Franciscus, *Gratia orationis viro Religioso maxime desideranda est; nullus enim sine ea in Dei servitio fruitus speravi posset.*

Inter cæteras S. Thomæ de Aquino, quæ in vita eius historia referuntur, graves sententias numerantur & hæ, Religiosus orationis panoplia carens, miles est inermis, & superatus facilis. Sanctus vero ille Archiepiscopus Valentinus F. Thomas Villanuanus, similem esse dicebat orationem naturalis stomachi calori: ut enim sine illo nec vita naturalis conseruari, nec ullum afferre alimenta

sumpta fructum possunt; cum illo vero omnia bene concoquuntur, digeruntur, homo sustentatur, omnibus quoque corporis membris vigor, spiritus, & robur ad bene suas functiones & operationes peragendas suggestur: Sic sine oratione spiritualis vita conseruari non potest, cum ea vero optime: eius namque ad miniculum spiritus vegetatur & animatur, & vigorem ac robur ad qualibet opera & præcepta à superiori iniuncta peragenda, necnon ad omnes quæ occurtere possint difficultates & labores suscipiendo concipit. Per orationis namque calorem omnia hæc optime digeruntur, ac facilitantur, & nihil omnino est, quod non in anima virilitatem conuerteretur ac cedat. Denique si orationem ita prout oportet usurpemus, haud dubie in illa salutaria contra omnes nostras imperfectiones, & ad in virtute & Religione integratos nos conservandos, remedia inueniemus. Si enim forte vel in obedientia, & regularum obseruantia paulo te remissorem fieri, vel alia quapiam in reignaque secundo deficere, vel passionem in te repullulare, vel denique sinistrum aliquem casum aliam ingruere contingat, quam primum ac ad orationem confuges, his omnibus per Dei gratiam & opem in eadem remedium inuenies. Quin imo si vel in hac ipsa oratione elangueris & remissior fias, eadem mox tibi remedio erit, & tibi meipsi te restituet. Omnibus ergo malis medetur ora-
Oratio anima-
to, atque adeo orationem remissorem
corpori.
curat ea quæ est feruentior. Vnde non inscite manui comparatur; nam ut hæc toti corpori, quin imo sibi ipsi instrumentum est, idecirco enim manus labo-rat, ut totum corpus alatur & vestiatur, eique bene sit, & ut quidquid tum corpori tum anima, atque adeo sibi ipsi necessarium est, ipsa procuret: nam si una manus infirma & lœsa sit, hanc curat altera; si una sordida, hanc lauat altera; si frigida, hanc calefacit altera; omnia de-
nique per manus peraguntur; ita se-
res in oratione habet.